

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti

DEFINICIJE ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE PRIJAVLJUJU

U Hrvatskoj se zarazne bolesti prijavljuju na temelju Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti. U njima su bolesti (entiteti) koji se prijavljuju definirane dijagnozom na hrvatskom i latinskom jeziku.

Radi olakšavanja prijavljivanja kao i ujednačavanja i bolje mogućnosti uspoređivanja među zemljama, u svijetu se preporučuju šire, ali sažete definicije bolesti koje uključuju i neke od nužnih postupaka / kriterija za postavljanje dijagnoze (klinički, laboratorijski, epidemiološki). Dio tih kriterija je kod nas već naveden u spomenutim zakonskim propisima.

S time u vezi, ovdje donosimo definicije zaraznih bolesti koje se prijavljuju. U prvom dijelu su definicije bolesti usklađene s definicijama iz dokumenata Europske unije. Definicije bolesti koje se kod nas prijavljuju, a nisu obrađene u spomenutim definicijama u pripremi su i bit će uskoro objavljene u drugom dijelu, zajedno s uputama za prijavljivanje koje detaljno razrađuju u kojem trenutku se prijavljuju opisane bolesti (na temelju kliničke sumnje, laboratorijske potvrde ili prijave iz laboratorija).

Vrijedi napomenuti da se kod nas prema važećem zakonskim propisima bolesti prijavljuju, u roku od 24 sata, na temelju kliničke (i epidemiološke) dijagnoze*, a postupak etiološkog razjašnjenja se obvezno nastavlja u skladu s odredbama tih propisa i po potrebi prijava dopunjuje ili mijenja.

[—] * u načelu to odgovara definiciji mogućeg ili vjerojatnog slučaja prema klasifikaciji danoj u definicijama.

I. Dio

Definicije za bolesti prema odluci Europske komisije

Prema dokumentu: COMMISSION DECISION of 19 March 2002 laying down case definitions for reporting communicable diseases to the Community network under Decision No 2119/98/EC of the European Parliament and of the Council

SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS) I INFEKCIJA HIV-om

1. AIDS

Klinički opis

Tu su uključene sve osobe zaražene virusom humane imunodeficijencije (HIV) koje imaju bilo koje od 28 kliničkih stanja nabrojenih u definiciji slučaja pod Europskim nadzorom nad AIDS-om.

Kriteriji za dijagnozu

I. *Odrasle osobe i adolescenti*: definicija slučaja iz Europskog nadzora 1993. nad AIDS-om (v. Dodatak II)

II. *Djeca stara <13 godina*: revizija iz 1995. definicije slučaja iz Europskog nadzora nad AIDS-om kod djece (v. Dodatak III)

Klasifikacija slučajeva

Moguć: Ne primjenjuje se (u daljnjem tekstu: N.P.)

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Slučaj koji udovoljava Europskoj definiciji slučaja AIDS-a.

2. Infekcija HIV-om

Klinički opis

Dijagnoza se zasniva na laboratorijskim kriterijima za infekciju HIV-om ili na dijagnozi AIDS-a.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

1. *Odrasli, adolescenti i djeca stara ≥ 18 mjeseci*

- Pozitivan rezultat na skrining testu za antitijela na HIV potvrđen Western blot testom
- Nalaz (RNA ili DNA) nukleinske kiseline HIV-a

- Nalaz HIV-a pomoću testa za antigen na HIV p24, uključujući i neutralizacijskim testom
- Izolacija HIV-a (kultura virusa)

II. Djeca <18 mjeseci

- Pozitivni rezultati prilikom dva odvojena određivanja (isključujući krv iz pupčane vrpce) s jednim ili više od sljedećih testova za otkrivanje HIV-a:
 - Nalaz (RNA ili DNA) nukleinske kiseline HIV-a
 - test za antigen na HIV p24, uključujući testom neutralizacije, kod djeteta starog ≥ 1 mjesec
 - izolacija HIV-a (kultura virusa)

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen ili koji udovoljava Europskoj definiciji slučaja AIDS-a.

CRNI PRIŠT, ANTRAKS (ANTHRAX)

Klinički opis

Inhalacijski antraks

Nakon udisanja *Bacillus anthracis* i kratkog prodroma razvija se akutni febrilni zastoj disanja uz hipoksiju, dispneju i rendgenske dokaze o proširenju medijastinuma.

Kutani antraks

Lezija kože razvija se iz gnojnog prišta preko vezikularne faze do utisnutog crnog udubljenog čira okruženog edemom. Ta lezija obično je bezbolna, no mogu postojati i opće smetnje (groznica i nelagodnost).

Gastrointestinalni antraks

Nakon konzumacije sirove kontaminirane hrane javlja se sindrom teške boli u abdomenu, proljev, groznica i septikemija.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija i potvrda *B. anthracis* iz uzoraka prikupljenih iz obično sterilnog mjesta (npr. krvi ili cerebrospinalnog likvora) ili lezija drugog zahvaćenog tkiva (koža, pluća ili crijevo)
- oboje od sljedećega:
 - dokaz o DNA od *B. anthracis* (npr. pomoću PCR metode) iz uzoraka prikupljenih iz obično sterilnog mjesta (npr. krv ili CSF) ili lezija drugog zahvaćenog tkiva (koža, pluća ili crijevo)
 - dokaz o *B. anthracis* u kliničkom uzorku pomoću imunohistokemijskog bojenja zahvaćenog tkiva (koža, pluća ili crijevo)

Bris nosa bez znakova bolesti ne doprinosi dijagnosticiranju slučaja.

Klasifikacija slučajeva

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Vjerojatan slučaj definiran je ovako:

- klinički kompatibilni slučaj bolesti bez izolacije *B. anthracis* i bez alternativne dijagnoze, ali uz laboratorijski dokaz o *B. anthracis* pomoću jednog pomoćnog laboratorijskog nalaza
- klinički kompatibilan slučaj antraksa epidemiološki vezan uz potvrđenu izloženost okolišu, no bez potvrđenih laboratorijskih dokaza o infekciji s *B. anthracis*.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

BOTULIZAM (BOTULISMUS)**Klinički opis**

Klinička slika kompatibilna s botulizmom, npr. simptomi kao što su diplopija, zamagljeni vid, te slabost motorične koordinacije. Napredovanje simetrične paralize može biti brzo.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Detekcija toksina botulina u serumu, stolici, sadržaju želuca ili pacijentovoj hrani
- Izolacija *Clostridium botulinum* iz stolice.

Klasifikacija slučajeva

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilni slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen

BRUCELOZA (BRUCELLOSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s brucelozom, npr. akutni ili podmukli početak groznice, noćna znojenja, bezrazložni umor, anoreksija, gubitak težine, glavobolja i atralgija.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz jedne specifične reakcije antitijela
- Dokaz *Brucella sp.* u kliničkom uzorku pomoću imunofluorescencije
- Izolacija *Brucella sp.* iz kliničkog uzorka

Za vjerojatan slučaj:

- Jedan jedini visoki titar.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilni slučaj s epidemiološkom vezom ili slučaj s izoliranim visokim titrom

Potvrđen: Klinički kompatibilni slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

BOLEST UZROKOVANA CAMPYLOBACTEROM (CAMPYLOBACTERIOSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s kampilobakteriozom, npr. teža ili lakša bolest s proljevom.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Campylobacter sp.* iz bilo kojeg kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilni slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilni slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

KLAMIDIJAZA, GENITALNA INFEKCIJA S CHLAMYDIA TRACHOMATIS (CHLAMIDIASIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s infekcijom s *Chlamydia trachomatis*, npr. uretritis, epididimitis, cervicitis, akutni salpingitis ili drugi sindromi kada su preneseni spolnim putem.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *C. trachomatis* kulturom iz uzorka urogenitalnog trakta
- Dokaz *C. trachomatis* u kliničkom uzorku iz urogenitalnog trakta pomoću otkrivanja antigena ili nukleinske kiseline.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Slučaj koji je potvrđen laboratorijski.

KOLERA (CHOLERA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s kolerom, npr. vodenasti proljev i(ili) povraćanje. Teža ili lakša slika bolesti.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija toksigenog *Vibrio cholerae* O1 ili O139 (tj. koji proizvodi toksin kolere) iz stolice ili iz sadržaja povraćanja
- Dokaz specifičnog antitoksina i reakcije na vibrocidno antitijelo.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

KRIPTOSPORIDIOZA (CRYPTOSPORIDIOSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s kriptosporidiozom, okarakterizirana proljevom, grčevima u abdomenu, gubitkom teka, mučninom i povraćanjem.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz oocista *Cryptosporidium* u stolici
- Dokaz *Cryptosporidium* u crijevnoj tekućini ili u biopsijskim uzorcima tankoga crijeva
- Dokaz antigena na *Cryptosporidium* u stolici.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

DIFTERIJA (DIPHTHERIA)

Klinički opis

Klinički opis kompatibilan s respiratornom difterijom, tj. bolest gornjeg dišnog trakta okarakterizirana stvaranjem membrana na tonzilama, ždrijelu ili nosu, uz upalu grla i blago povišenje tjelesne temperature, ili kompatibilan s nerrespiratornom difterijom, tj. bolest karakterizirana kožnim, konjuktivalnim, očnim, genitalnim ili drugim ulkusima.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija korinobakterija koji proizvodi toksin iz kliničkog uzorka (najčešće *C. diphtheriae* ili *C. ulcerans*)

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen: Klinički kompatibilni slučaj koji je ili laboratorijski potvrđen izolacijom toksigenog soja korinobakterije ili ima epidemiološku vezu sa bolesnikom koji je laboratorijski potvrđen.

Treba upamtiti da asimptomatske kliconoše, slučajeve s netoksigenom *C. diphtheriae* ili kutanom difterijom ne treba prijavljivati.

EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCOSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s ehinokokozom, koja može stvoriti bilo koji od nekoliko kliničkih sindroma, koji se razlikuju ovisno o veličini i lokaciji ciste.

Klinički kriteriji za dijagnozu

Dijagnoza pomoću:

- histopatologije
- kombinacije tehnika slikovnog prikazivanja i seroloških testova (npr. indirektna hemaglutinacija, imunodifuzija, imunoblot test).

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

ENTEROHEMORAGIJSKA BOLEST UZROKOVANA S E. COLI - EHEC

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s infekcijom EHEC-om, npr. proljev (često krvav) i grčevi u abdomenu. Hemolitički uremijski sindrom (HUS) ili trombotična trombocitopenična purpura (TTP) mogu zakomplicirati bolest.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *E.coli* koja pripada serograpi poznatoj po tome što uzrokuje enterohemoragijsku bolest (EHEC)
- Serološka potvrda kod pacijenata koji imaju HUS ili TTP
- Za vjerojatne slučajeve; detekcija gena koji kodiraju proizvodnju Stx1/STx2.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Laboratorijski potvrđen izolat bez kliničkih informacija ili slučaj s kliničkim simptomima koji ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

GIARDIJAZA (GIARDIASIS, LAMBLIASIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s infekcijom s *Giardia lamblia* okarakterizirana proljevom, grčevima u abdomenu, nadutošću, gubitkom težine ili lošom apsorpcijom

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz cista *G. lamblia* u stolici
- Dokaz trofozoita *G. lamblia* u stolici, tekućini dvanaesterca ili u biopsiji tankoga crijeva
- Dokaz antigena *G. lamblia* u stolici.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj koji ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

KAPAVAC, GONOREJA (GONORRHOEA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s gonorejom, npr. uretritis, cervicitis ili salpingitis.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Neisseria gonorrhoeae* iz kliničkog uzorka
- Detekcija antigena *N. gonorrhoeae* ili nukleinske kiseline
- Dokaz gramnegativnih intracelularnih diplokoka u brisu uretre od muškarca.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen

INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA S HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIPA B

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s invazivnom bolešću, npr. bakteremija, meningitis, artritis, epiglottitis, osteomijelitis ili celulitis.

Klinički kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Haemophilus influenzae* tipa B iz obično sterilnog mjesta
- Nalaz nukleinske kiseline *H. influenzae* iz obično sterilnog mjesta

Za vjerojatan slučaj:

- Nalaz antigena *H. influenzae* iz obično sterilnog mjesta.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Slučaj s kliničkim epiglottisom bez ikakve laboratorijske potvrde ili samo s identifikacijom iz nesterilnog mjesta

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s nalazom antigena kako je opisano gore

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

VIRUSNA ŽUTICA (HEPATITIS VIROSA)

Klinički opis

Kod simptomatskih slučajeva klinička slika kompatibilna s hepatitisom, npr. diskretni početak simptoma i žutica ili povišene razine serumskih transaminaza.

Hepatitis A akutni, zarazna epidemijska žutica (hepatitis epidemica)

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- IgM antitijelo pozitivno na virus hepatitisa A (anti-HAV)
- Nalaz antigena u stolici
- Nalaz nukleinske kiseline u serumu.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Slučaj koji udovoljava definiciji kliničkog slučaja i ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji slučaja i laboratorijski je potvrđen.

Hepatitis B, akutni

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Pozitivno IgM antitijelo na jezgrovni antigen na hepatitis B (anti-HBc)
- Nalaz nukleinske kiseline HBV-a u serumu.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Slučaj koji je HBsAg pozitivan i ima kliničku sliku kompatibilnu s akutnim hepatitisom

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

Hepatitis C

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz antitijela specifičnih na HCV
- Nalaz nukleinske kiseline HCV-a iz kliničkih uzoraka.

Klasifikacija slučajeva

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Simptomatski slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

INFEKCIJA HIV-om
(v. pod «Sindrom stečene imunodeficijencije» gore)

GRIPA, INFLUENCA (INFLUENZA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s gripom: iznenadni početak bolesti, kašalj, groznica $>38^{\circ}\text{C}$, mišićna bol i (ili) glavobolja.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz antigena na influencu ili RNA specifičnog za virus influence
- Izolacija virusa influence
- Dokaz reakcije specifične za serumsko antitijelo na influencu A ili B.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

LEGIONELOZA (LEGIONELLOSIS)

Legionarska bolest**Klinički opis**

Upala pluća

Pontiac - groznica**Klinički opis**

Samoograničavajuća bolest slična influenci okarakterizirana groznicom, glavoboljom, mijalgijom i neproduktivnim kašljem. Bez terapije, pacijenti se oporave spontano nakon 2 do 5 dana. Nema znakova upale pluća.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu legioneloze

- Izolacija bilo kojeg mikroorganizma *Legionella* iz dišnih izlučevina, plućnog tkiva ili krvi
- Dokaz specifične reakcije antitijela na *Legionella pneumophila* serogrupe 1 ili na druge serogrupe, ili na druge vrste *Legionella* pomoću indirektnog imunofluorescentnog testa na antitijela ili pomoću mikroaglutinacije
- Nalaz specifičnog *Legionella* antigena u urinu pomoću validiranih reagensa.

Za vjerojatan slučaj:

- Jedan jedini visoki titar specifičnih serumskih antitijela na *L. pneumophila* serogrupe 1 ili na druge serogrupe ili na druge vrste *Legionella*
- Nalaz specifičnog *Legionella* antigena u respiratornim izlučevinama ili kod izravnog fluorescentnog bojenja antitijela (DFA) organizma u respiratornim izlučevinama ili u plućnom tkivu primjenom evaluiranih monoklonalnih reagensa.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj kojega ispituje laboratorij kao vjerojatan (v. gore), ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

LEPTOSPIROZA (LEPTOSPIROSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s leptospirozom okarakterizirana groznicom, glavoboljom, zimicom, mijalgijom, krvarenjem spojnice, a rjeđe meningitisom, osipom, žuticom ili bubrežnom insuficijencijom.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Leptospira* iz kliničkog uzorka
- Dokaz specifičnog povišenja aglutinacijskog titra *Leptospira*
- Dokaz *Leptospira* u kliničkom uzorku pomoću imunofluorescencije
- Nalaz IgM antitijela na *Leptospira* u serumu.

Klasifikacija slučajeva

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

LISTERIOZA (LISTERIOSIS)

Klinički opis

Infekcija izazvana s *Listeria monocytogenes*, koja može stvoriti bilo koji od nekoliko kliničkih sindroma, uključujući rođenje mrtvorodenčeta, listeriozu novorođenih, meningitis, bakteremiju ili lokalizirane infekcije.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *L. monocytogenes* iz obično sterilnog mjesta (npr. krvi ili cerebrospinalne tekućine, ili rjeđe iz zgloba, pleuralne ili perikardijalne tekućine)

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

MALARIJA (MALARIA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s malarijom, npr. groznica i česti pridruženi simptomi, što uključuje glavobolju, bol u križima, zimicu, znojenje, mijalgiju, mučninu, povraćanje, proljev i kašalj.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz parazita malarije u krvnim razmazima
- Nalaz nukleinske kiseline *Plasmodija*.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Epizoda laboratorijski potvrđene malarične parazitemije kod bilo koje osobe (simptomatske ili asimptomatske).

OSPICE (MORBILLI)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s ospicama, tj. generaliziranim osipom koji traje >3 dana i s temperaturom >38.0°C, te s jednim ili više od sljedećeg: kašalj, Koplikove pjege, konjunktivitis.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz IgM antitijela protiv ospica u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Dokaz specifične reakcije antitijela na ospice u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Nalaz virusa ospica (ne cjepnih sojeva) u kliničkom uzorku.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Slučaj kojega je liječnik dijagnosticirao kao ospice

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen ili klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom. Laboratorijski potvrđeni slučaj ne treba udovoljiti definiciji kliničkog slučaja.

MENINGOKOKNA BOLEST – MENINGITIS, SEPSA, MENINGOKOKCEMIJA

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s meningokoknom bolešću, npr. meningitisom i(ili) meningokokcemijom koja može brzo napredovati do purpura fulminans, šoka i smrti. Moguće su druge manifestacije.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Neisseria meningitidis* iz obično sterilnog mjesta (npr. krvi ili cerebrospinalne tekućine ili, rjeđe iz zgloba, pleuralne ili perikardijalne tekućine)
- Nalaz nukleinske kiseline *N. meningitidis* iz obično sterilnog mjesta
- Nalaz antigena na *N. meningitidis* iz obično sterilnog mjesta
- Mikroskopski dokaz gramnegativnih diplokoza iz obično sterilnog mjesta

Za vjerojatan slučaj:

- Jedan jedini visoki titar meningokoknog antitijela u serumu rekonvalescenta.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinička slika kompatibilna s invazivnom meningokoknom bolešću bez ikakve laboratorijske potvrde ili s identifikacijom *N. meningitidis* iz nesterilnog mjesta, ili s velikim količinama meningokoknog antitijela u serumu rekonvalescenta

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen

Napomena: asimptomatske kliconoše ne treba prijavljivati.

ZAUŠNJACI, MUMPS (PAROTITIS EPIDEMICA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna sa zaušnjacima, npr. akutni početak jednostrane ili obostrane meke samoograničavajuće otekline parotide ili druge žlijezde za slinu, u trajanju >2 dana, a bez drugog vidljivog uzroka.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz IgM antitijela na zaušnjake
- Dokaz specifične reakcije antitijela na zaušnjake u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Izolacija virusa zaušnjaka (ne cjepnih sojeva) iz kliničkog uzorka
- Nalaz nukleinske kiseline virusa mumpsa.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji slučaja i koji je epidemiološki vezan uz jedan potvrđeni slučaj

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

HRIPAVAC (PERTUSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s hripavcem, npr. bolest kašljanja koja traje najmanje dva tjedna s jednim od sljedećeg: paroksizmi kašljanja, glasni inspirij (udisaj) nakon paroksizma kašlja ili povraćanje nakon kašlja bez drugog vidljivog uzroka.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz specifične reakcije antitijela na pertussis u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Nalaz nukleinske kiseline
- Izolacija *Bordetella pertussis* iz kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji oboljelog.

Vjerojatan: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji oboljelog i ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

KUGA (PESTIS)

Klinički opis

Bolest je okarakterizirana groznicom, zimicom, glavoboljom, nelagodom, iscrpljenošću i leukocitozom što se manifestira jednim ili više od sljedećih kliničkih oblika:

- regionalnim limfadenitisom (bubonska kuga)
- septikemijom bez vidljivog buba (septikemijska kuga)
- plućnom kugom
- faringitisom i cervikalnim limfadenitisom.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Yersinia pestis* iz kliničkog uzorka
- Dokaz reakcije specifičnog antitijela na antigen F1 *Y. pestis*.

Za vjerojatan slučaj:

- Povišen(i) titar(ovi) antitijela na antigen frakcije 1 (F1) *Y. pestis* (bez dokumentirane specifične promjene) kod pacijenta bez anamneze cijepljenja protiv kuge
- Nalaz antigena F1 u kliničkom uzorku pomoću testa fluorescencije.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Klinički kompatibilni slučaj

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s vjerojatnim laboratorijskim rezultatima

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj s potvrđenim laboratorijskim rezultatima.

DJEČJA PARALIZA, POLIOMIJELITIS PARALITIČKI (POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s poliomijelitisom, npr. akutni početak mlohave paralize jednog ili više udova sa smanjenim ili odsutnim refleksima tetiva u zahvaćenim udovima, a bez drugog vidljivog uzroka i bez gubitka osjetilnih ili spoznajnih sposobnosti.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija poliovirusa iz kliničkog uzorka
- Nalaz nukleinske kiseline poliovirusa.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji oboljelog

Potvrđen: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji oboljelog i laboratorijski je potvrđen.

Q GROZNICA (FEBRIS Q)

Klinički opis

Febrilna bolest praćena tresavicama, bolovima u mišićima, umorom, i retrobulbarnom glavoboljom. Teži oblici bolesti mogu se manifestirati hepatitisom, pneumonijom, na RTG snimci slika intersticijske pneumonije, te meningoencefalitisom. Laboratorijski nalazi mogu pokazati povišenje jetrenih enzima.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Coxiella burnetii* iz kliničkog uzorka
- Dokaz specifične reakcije protutijela

- Dokaz *C. burnetii* u kliničkom uzorku detekcijom antigena ili nukleinske kiseline
Za vjerojatne slučajeve: Jednostruki visoki titar specifičnih protutijela.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilni slučaj koji zadovoljava laboratorijski kriterij za vjerojatan slučaj ili ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Laboratorijska potvrda klinički kompatibilnog slučaja ili osobe s epidemiološkom vezom.

BJESNOĆA (RABIES, LYSSA)

Klinički opis

Bjesnoća je akutni encefalomijelitis koji gotovo uvijek napreduje do kome ili smrti u roku od 10 dana nakon pojave simptoma.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz virusnih antigena pomoću izravne fluorescencije antitijela u kliničkom uzorku (po mogućnosti mozak ili živci koji okružuju folikule kose na vratu)
- Nalaz nukleinske kiseline virusa bjesnoće u kliničkom uzorku
- Izolacija virusa bjesnoće iz sline (u staničnoj kulturi ili u laboratorijskoj životinji), cerebrospinalne tekućine ili iz tkiva središnjeg živčanog sustava
- Identifikacija neutralizirajućeg titra antitijela na bjesnoću (potpuna neutralizacija) u serumu ili CSL-u necijepljene osobe.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Klinički kompatibilan slučaj bez laboratorijske potvrde

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

CRLJENKA, CRVENKA (RUBEOLA)

Klinički opis

Klinički opis kompatibilan s rubeolom, npr. akutni početak generaliziranog makulopapularnog osipa i atralgije ili artritisa, limfadenopatije ili konjuktivitisa.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz IgM antitijela na rubeolu u odsutnosti nedavnog cijepljenja

- Dokaz specifične reakcije antitijela na rubeolu u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Izolacija virusa rubeole u odsutnosti nedavnog cijepljenja
- Nalaz nukleinske kiseline virusa rubele u kliničkom uzorku.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Slučaj koji udovoljava kliničkoj definiciji bolesti
 Vjerojatan: Klinički kompatibilni slučaj koji ima epidemiološku vezu
 Potvrđen: Klinički kompatibilni slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

SALMONELOZA - NETIFUSNA, NEPARATIFUSNA (SALMONELLOSIS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna sa salmonelozom, npr. proljev, bol u abdomenu, mučnina i ponekad povraćanje. Mikroorganizam može prouzročiti infekcije izvan crijeva.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Salmonella* (netifusnih, neparatifusnih) iz kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.
 Vjerojatan: Laboratorijski potvrđen izolat bez kliničkih informacija ili slučaj s kliničkim simptomima koji ima epidemiološku vezu
 Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

DIZENTERIJA, ŠIGELOZA (DYSENTERIA BACILLARIS, SHIGELLOSIS)

Klinički opis

Teža ili lakša bolest okarakterizirana proljevom, groznicom, mučninom, grčevima, te tenezmima.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Shigella sp.* iz kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.
 Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom
 Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen

VELIKE BOGINJE (VARIOLA)

Klinički opis

Bolest s naglim nastupom vrućice iznad 38°C, praćene osipom koji karakteriziraju vezikule ili čvrste pustule pretežno centrifugalne distribucije, a bez drugog jasnog uzroka. Sve eflorescencije su u istoj fazi razvoja.

Atipični oblici bolesti mogu uključivati:

- hemoragične lezije
- plosnate mekane lezije koje ne izgledaju kao tipične vezikule i ne razvijaju se u pustule.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *virusa variole* iz kliničkog uzorka.
- Dokaz DNA *virusa variole* u kliničkom uzorku reakcijom lančane polimeraze (PCR) i sekvenciranjem
- Dokaz *virusa variole* u kliničkom uzorku elektronskom mikroskopijom

Klasifikacija slučaja

Moguć: Klinički kompatibilan slučaj ili bolesnik s atipičnim oblikom bolesti koji ima epidemiološku vezu s bolesnikom koji je potvrđen ili vjerojatan.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj kod kojega je identificiran orthopox virus elektronskom mikroskopijom ili PCR-om, ili ima epidemiološku vezu s drugim vjerojatnim ili potvrđenim slučajem.

Potvrđen: Inicijalni slučaj - Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen elektronskom mikroskopijom i PCR-om, te sekvenciranjem.

Sekundarni slučajevi (u epidemiji) – Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom i, ukoliko je moguće, laboratorijskom potvrdom bilo elektronskom mikroskopijom, bilo PCR-om

INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA SA STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE

Klinički opis

Invazivna bolest koja uključuje bakterijemiju i meningitis, odnosno njihove simptome.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *S. pneumoniae* iz obično sterilnog mjesta (npr. krv, cerebrospinalna tekućina ili, rjeđe, pleuralna ili perikardijalna tekućina)
- Nalaz nukleinske kiseline *S. pneumoniae* iz obično sterilnog mjesta.

Za vjerojatan slučaj:

- Nalaz antigena na *S. pneumoniae* iz obično sterilnog mjesta.

Klasifikacija slučaja

Moguć: Klinički kompatibilni slučaj bez ikakve laboratorijske potvrde ili s identifikacijom iz nesterilnog mjesta

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj koji je antigenski pozitivan

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

SIFILIS (SYPHILIS, LUES)

Sifilis, primarni**Klinički opis**

Faza infekcije s *Treponema pallidum* okarakterizirana s jednim ili više čankira (čireva). Po kliničkom izgledu čankiri se mogu prilično razlikovati.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz specifičnog IgM-a pomoću EIA
- Dokaz *T. pallidum* u kliničkim uzorcima pomoću mikroskopije u tamnom polju, izravne fluorescencije antitijela (DFA-TP) ili ekvivalentnih metoda.

Za vjerojatan slučaj:

- Reaktivni serološki test (netreponemni: Znanstvenoisrtraživački laboratorij za venerične bolesti (VDRL) ili brzi plazmatski reagin (RPR); treponemni: apsorbirano fluorescentno antitijelo na treponemu (FTA-ABS) ili pokus mikrohemaglutinacije za antitijelo na *T. pallidum* (MHA-T).

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s jednim ili više čireva (čankira) koji se podudaraju s primarnim sifilisom, te bilo koji reaktivni serološki test

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

Sifilis, sekundarni**Klinički opis**

Faza infekcije s *T. pallidum*, a koja je okarakterizirana lokaliziranim ili difuznim mukokutanim lezijama, često uz generaliziranu limfadenopatiju. Primarni čir još može biti prisutan.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz *T. pallidum* u kliničkim uzorcima pomoću mikroskopije u tamnom polju, izravne fluorescencije antitijela (DFA-TP) ili ekvivalentnih metoda

Za vjerojatan slučaj:

- Reaktivni serološki test (netreponemni: Znanstvenoistraživački laboratorij za venerične bolesti (VDRL)
- Brzi plazmatski reagin (RPR); treponemni: apsorbirano fluorescentno antitijelo na treponemu (FTA-ABS)
- pokus mikrohemaglutinacije za antitijelo na *T. pallidum* (MHA-T).

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s bilo kojim od spomenutih seroloških testova

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

Latentni sifilis

Klinički opis

Faza infekcije *Treponemom pallidum* u kojoj su mikroorganizmi trajno prisutni u tijelu zaražene osobe a da ne uzrokuje simptome ili znakove.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

Dokaz pozitivne reakcije sa specifičnom EIA, no negativne na laboratorijskom testu za zarazni sifilis (v. primarni ili sekundarni sifilis).

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Nema kliničkih znakova ili simptoma sifilisa i pozitivan laboratorijski nalaz kao gore

Potvrđen: N.P.

TETANUS, ZLI GRČ (TETANUS)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s tetanusom, npr. akutni početak hipertonijske i (ili) bolna stezanja mišića (obično mišića vilice i vrata) i generalizirani mišićni spazmi bez drugog vidljivog medicinskog uzroka.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz antitijela na tetanus toksoid kod necijepljenog i neliječenog pacijenta
- Dokaz specifične reakcije antitijela na tetanus toksoid.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj.

TOKSOPLASMOZA (TOXOPLASMOSIS)

Klinički opis

Bolest uzrokovana protozoama, koja se javlja s akutnom bolešću s jednim ili više od sljedećeg: limfadenopatijom, encefalitisom, korioretinitisom i disfunkcijom središnjeg živčanog sustava. Mogu se javiti i kongenitalne infekcije s hidrocefalusom, mikrocefalusom, intracerebralnim okoštenjem, grčevitim napadima i cerebralnom retardacijom.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz specifične reakcije antitijela na toksoplazmu
- Dokaz uzročnika u tjelesnim tkivima ili tekućinama ili izolacija u životinjama ili staničnoj kulturi
- Nalaz nukleinske kiseline toksoplazme.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: N.P.

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

TRIHINELOZA (TRICHINELLOSIS, TRICHINOSIS)

Klinički opis

Bolest prouzročena konzumacijom larvi *Trichinella*. Ta bolest ima različite kliničke manifestacije. Među simptomatskim osobama česti znakovi i simptomi uključuju eozinofiliju, groznicu, mijalgiju i periorbitalni edem.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Dokaz larvi *Trichinella* u tkivu dobivenom pomoću biopsije mišića
- Dokaz o reakciji antitijela specifičnog za *Trichinella*.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

TUBERKULOZA (TUBERCULOSIS ACTIVA)

Klinički kriteriji

- Sud kliničara da su klinički i(ili) radiološki znakovi i(ili) simptomi kompatibilni s tuberkulozom i
- Odluka kliničara da pacijenta podvrgne antutuberkuloznoj terapiji

Laboratorijski kriteriji

- Izolacija kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* (izuzev BCG-a *M. bovis*) iz bilo kojeg kliničkog uzorka pomoću kulture
- Dokaz o bacilima otpornim na kiselinu (AFB) prilikom mikroskopskog pregleda spontanog ili inducirano sputuma.

Klasifikacija prema laboratorijskim kriterijima

Siguran

Slučaj s izolacijom kompleksa *M. tuberculosis* (osim BCG-a *M. bovis*) iz bilo kojeg kliničkog uzorka. U zemljama gdje se kultura ne može dobiti na rutinski način, sigurnim slučajem smatra se i slučaj s pretragama razmaza sputuma pozitivnima na AFB.

Nesiguran slučaj

Oboljeli koji udovoljava kliničkim kriterijima, no ne udovoljava laboratorijskim kriterijima za siguran slučaj.

Klasifikacija prema mjestu bolesti

Plućna tuberkuloza

Tuberkuloza plućne parenhime ili dušnikobronhijalnog stabla.

Izvanplućna tuberkuloza

Tuberkuloza koja zahvaća bilo koje mjesto osim pluća kako su ona definirana gore.

Klasifikacija prema ranijem liječenju od tuberkuloze

Nikad se nije liječio

Oboljeli kojemu nikada u prošlosti nije pružena terapija protiv aktivne tuberkuloze ili koji je lijekove protiv tuberkuloze primao kraće od mjesec dana.

Liječen ranije

Oboljeli kod kojega je u prošlosti dijagnosticirana aktivna tuberkuloza i koji je barem mjesec dana primao lijekove protiv tuberkuloze (to isključuje preventivnu terapiju).

TULAREMIJA (TULARAEMIA)

Klinički opis

Klinička slika kompatibilna s jednim od mogućih oblika tularemije:

- ulceroglandularni (kožni ulkusi s regionalnom limfadenopatijom)
- glandularni (regionalna limfadenopatija bez ulkusa)
- okuloglandularni (konjunktivitis s preaurikularnom limfadenopatijom)
- orofaringealni (stomatitis, faringitis ili tonzilitis, uz cervikalnu limfadenopatiju)
- intestinalni (intestinalna bol, povraćanje i proljev)
- plućni (primarna plućna bolest)
- tifoidni (febrilna bolest bez ranih lokalnih znakova i simptoma)

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *Francisella tularensis* iz kliničkog uzorka.
- Dokaz o reakciji antitijela specifičnog za *F. Tularensis* (značajna dinamika titra u parnim serumima)

Za vjerojatne slučajeve

- Jednostruki visoki titar
- Detekcija *F. tularensis* u kliničkom uzorku fluorescentnim testom

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj koji ispunjava laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj ili ima epidemiološku vezu

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

TRBUŠNI TIFUS (TYPHUS ABDOMINALIS)

Klinički opis

Bolest prouzročena sa *Salmonella typhi* koja je često okarakterizirana podmuklim početkom stalne groznice, glavoboljom, osipom (rozeolom), nelagodom, anoreksijom,

relativnom bradikardijom, poremećajem svijesti (tifozno stanje), začepjenošću ili proljevom i neproduktivnim kašljem. Međutim, javljaju se mnoge blage i netipične infekcije.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *S. typhi* iz krvi, stolice ili drugog kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Laboratorijski potvrđen izolat bez kliničkih informacija, ili slučaj s kliničkim simptomima s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

PARATIFUS

Klinički opis

Bolest prouzročena sa *Salmonella paratyphi* sa kliničkim znakovima sličnim trbušnom tifusu, u pravilu nešto blažim.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija *S. paratyphi* iz krvi, stolice ili drugog kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Laboratorijski potvrđen izolat bez kliničkih informacija, ili slučaj s kliničkim simptomima s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je laboratorijski potvrđen.

VARIJANTA CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI (vCJD)

Klinički opis

1. Anamneza

- progresivna neuropsihijatrijska bolest
- trajanje bolesti > 6 mjeseci
- rutinska pretraga ne ukazuje na alternativnu dijagnozu
- bez anamneze eventualne jatrogene izloženosti.

II. Kliničke karakteristike

- rani psihijatrijski simptomi
- perzistentni bolni osjetilni simptomi
- ataksija
- mioklonus ili korea ili distonija
- demencija.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- EEG ne pokazuje tipični izgled klasičnog CJD-a (ili EEG nije učinjen)
- Jaki bilateralni pulvinarni signal na pretrazi magnetskom rezonancijom
- Karakteristični neuropatološki i imunopatološki nalazi.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Pozitivna anamneza i 4 od pet kliničkih znakova i EEG ne pokazuju tipični izgled klasičnog CJD-a (ili EEG nije načinjen) i jaki bilateralni pulvinarni signal na pretrazi magnetskom rezonancijom.

Pozitivna anamneza i pozitivna biopsija mandula.

Potvrđen: Progresivni neuropsihijatrijski poremećaj i neuropatološka potvrda dijagnoze vCJD.

VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE

Groznica Ebola ili Marburg

Klinički opis

Započinje akutnom groznicom i proljevom koji može biti krvav, te povraćanjem. Glavobolja, mučnina i bolovi u abdomenu su česti. Mogu uslijediti hemoragijske manifestacije, katkada i makulopapularni osip na trupu. Sve to kod osobe koja je boravila u tropima ili bila u kontaktu s bolesnikom ili se mogla izložiti pri laboratorijskom radu.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Pozitivna izolacija virusa
- Pozitivna biopsija kože (imunohistokemija)
- Nalaz nukleinske kiseline virusa Ebola ili Marburg
- Pozitivna serologija, koja se može pojaviti kasno u tijeku bolesti.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je potvrđen laboratorijski.

Lassa groznica

Klinički opis

Bolest postepenog početka s umorom, groznicom, glavoboljom, grloboljom, kašljem, mučninom, povraćanjem, proljevom, bolovima u mišićima i prsima. Mogu uslijediti hemoragije. Sve to kod osobe koja je boravila u endemskim područjima ili bila u kontaktu s bolesnikom u obitelji ili se mogla izložiti pri laboratorijskom radu.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija virusa
- Pozitivan nalaz biopsije kože (imunohistokemija)
- Nalaz nukleinske kiseline Lassa virusa
- Pozitivna serologija, koja se može pojaviti kasno u tijeku bolesti.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je potvrđen laboratorijski.

Krimsko-kongoanska hemoragijska groznica

Klinički opis

Bolest karakterizirana naglim početkom vrućice, bolovima u mišićima, mučninom, gubitkom apetita, povraćanjem, glavoboljom, bolovima u leđima i mogućim hemoragijama, nakon uboda krpelja u endemskim područjima ili kontakta s bolesnikom u obitelji ili zdravstvenoj ustanovi.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Izolacija virusa
- Nalaz nukleinske kiseline virusa Krimsko-kongoanske hemoragijske groznice
- Pozitivna serologija, koja se može pojaviti kasno u tijeku bolesti

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je potvrđen laboratorijski.

ŽUTA GROZNICA (FEBRIS FLAVA)

Klinički opis

Bolest karakterizirana naglim početkom i općim simptomima nakon kojih slijedi kratkotrajno poboljšanje, te ponovno javljanje groznice, uz hepatitis, albuminuriju, te u nekim slučajevima zatajenje bubrega, šok i generalizirana krvarenja.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

- Nalaz specifičnog odgovora protutijela na virus žute groznice kod bolesnika koji nije nedavno cijepljen protiv žute groznice i kod kojega su isključene križne reakcije s drugim flavivirusima
- Izolacija virusa
- Nalaz antigena virusa žute groznice
- Nalaz nukleinske kiseline virusa žute groznice.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je potvrđen laboratorijski

JERSINIOZA (YERSINIOSIS)

Klinički opis

Blaža ili teža bolest karakterizirana proljevom, mučninom, grčevima i tenezmima, koji puta sa simptomima akutnog apendicitisa.

Laboratorijski kriteriji za dijagnozu

-Izolacija *Yersinia enterocolitica* ili *Y. Pseudotuberculosis* iz kliničkog uzorka.

Klasifikacija slučaja

Moguć: N.P.

Vjerojatan: Klinički kompatibilan slučaj s epidemiološkom vezom

Potvrđen: Klinički kompatibilan slučaj koji je potvrđen laboratorijski

Dodatak: Indikatorske bolesti za AIDS, prema Europskoj definiciji AIDS-a iz 1993. godine

A. OPORTUNISTIČKE INFEKCIJE

- 1 = Bakterijske infekcije, multiple ili rekurente u djece mlađe od 13 godina
- 2 = Kandidijaza bronha, traheje ili pluća
- 3 = Kandidijaza ezofagusa
- 4 = Kokcidiodomikoza - diseminirana ili ekstrapulmonalna
- 5 = Kriptokokoza - ekstrapulmonalna
- 6 = Kriptosporidijaza - kronična crijevna (trajanja > 1 mjesec)
- 7 = Citomegalovirusna bolest (osim jetre, slezene i limfnih čvorova) kod bolesnika starijeg od mjesec dana
- 8 = Citomegalovirusni retinitis (s gubitkom vida)
- 9 = Herpes simpleks - kronični ulkus(i) (trajanja > 1 mjesec), ili bronhitis, pneumonitis, ezofagitis kod bolesnika starijeg od mjesec dana
- 10 = Histoplazmoza - diseminirana ili ekstrapulmonalna
- 11 = Isosporijaza - kronična crijevna (trajanja > 1 mjesec)
- 12 = Mycobacterium avium kompleks ili M. kansasii - diseminirana ili ekstrapulmonalna
- 13 = Mycobacterium tuberculosis (pulmonalna*) - bilo koje lokalizacije kod osoba starijih od 12 godina
- 14 = Mycobacterium tuberculosis (ekstrapulmonalna) - bilo koje lokalizacije
- 15 = Mycobacterium druge ili nedefinirane vrste - diseminirana ili ekstrapulmonalna
- 16 = Pneumonija uzrokovana parazitom Pneumocystis carinii
- 17 = Pneumonija (recidivirajuća*) kod osobe starije od 12 godina
- 18 = Progresivna multifokalna leukoencefalopatija
- 19 = Sepsa uzrokovana salmonelama (recidivirajuća)
- 20 = Toksoplazmoza mozga kod bolesnika starijeg od 12 godina

B. OSTALE BOLESTI

- 21 = Karcinom cerviksa (invazivni*) kod osobe starije od 12 godina
- 22 = HIV-encefalopatija
- 23 = Kaposijev sarkom
- 24 = Limfoidna intersticijska pneumonija u djece mlađe od 13 godina
- 25 = Burkittov limfom (ili istovrijedan naziv)
- 26 = Imunoblastični limfom (ili istovrijedan naziv)
- 27 = Primarni limfom središnjeg živčanog sustava
- 28 = Sindrom propadanja uzrokovan HIV-om

C. INDIKATORI BOLESTI SA NEPOTPUNIM INFORMACIJAMA (primjenjivi samo u slučaju da nedostaju detaljne informacije)

- 30 = Oportunističke infekcije, nespecificirane
- 31 = Limfom, nespecificirani

* Bolesti usvojene 1993. u obnovljenoj i proširenoj definiciji AIDS-a